

Nr 101

Av herr **Munktell m. fl.**, *angående en undersökning av den inverkan de senare årens penningvärdeförsämring haft på de i gällande lagstiftning ingående fasta värdegränserna.*

Den avsevärda penningvärdeförsämring, som inträffat sedan år 1945, har lett till att statsmakterna vid skilda tillfällen måst till beloppen höja de förmåner, som utgår exempelvis enligt folkpensionsregleringslagen, lagen om allmänna barnbidrag, lagen om försäkring för olycksfall i arbete etc. Man har emellertid icke endast inom sociallagstiftningen sökt åstadkomma en anpassning till penningvärdets förändring och levnadskostnadernas stegring, utan även inom andra områden inom lagstiftningen har inflationen föranlett ändringar i sedan gammalt fastställda värdegränser. Det senaste exemplet härpå utgör två vid årets riksdag avlämnade propositioner, den ena avseende en höjning av de i utsökningslagen angivna utmättningsfria beloppen och den andra avseende en avsevärd uppjustering av de nuvarande trafikförsäkringssummorna.

Ehuru således statsmakterna vid flera tillfällen sökt anpassa lagstiftningen efter de nya och många gånger helt förändrade förhållanden penningvärdeförsämringen medfört, torde det finnas åtskilliga bestämmelser om fixerade värdegränser inom exempelvis arbetsrätten, straffrätten, skatterätten och familjerätten, som icke blivit föremål för någon höjning i takt med penningvärdeförsämringen. Helt visst är det varken lämpligt eller möjligt att höja värdet av förekommande gränser i alla de lagar och förordningar som ingår i här nämnda rättsområden. Några exempel, där det väl kan övervägas att företaga vissa uppjusteringar, må dock anföras: kungl. kungörelsen angående vissa kostnader för exekutiv försäljning av fast egendom, gällande bestämmelser om postverkets ansvarighet för rekommenderad försändelse och oassurerat paket, reglerna om straffavgift enligt lagen angående förbud mot införsel till riket av varor med oriktig ursprungsbeteckning, giftermålsbalkens bestämmelse om rätt för make att utan äktenskapsförord till andra maken bortgiva årligen uppkommen besparing till högst 5 000 kr.

Det torde dock finnas även flera andra bestämmelser om fasta värdegränser, som icke längre har samma reella innehåll som åsyftades vid deras tillkomst.

För att få en överblick av vilka lagar och kungl. förordningar som i detta hänseende påverkats av penningvärdeförsämringen synes en genom-

gång av i främsta rummet den lagstiftningsmateria, som tillkom före den starka penningvärdeförsämring som satte in efter andra världskriget, böra företagas. En dylik översyn skulle medföra att statsmakterna gavs tillfälle att företaga de justeringar av beloppen, som kunde anses påkallade.

På grund av vad ovan anförts hemställes,

att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa om att Kungl. Maj:t måtte verkställa en undersökning huruvida de i gällande lagstiftning ingående fasta värdegränserna i så måtto påverkats av de senare årens penningvärdeförsämring att justeringar av dessa kan anses påkallade.

Stockholm den 21 januari 1955

Henrik Munktell

Erik Nygren

Nils G. Fröding

Ernst Ahlberg
